

Asia: VN/16752/2022 täydentävä

Täydentävä hallituksen esitys hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen koskien hyvinvointialueiden rahoituksesta annettua lakia ja siihen ehdotettua uutta määräytymistekijää, yliopistosairaalalisää.

Yliopistosairaaloiden tehtävät vaativat riittävän rahoituksen

Kannatamme lausunnolla olevaa mallia, jossa yliopistosairaaloiden lisärahoitustarve katetaan valtion erillisrahoituksella. Kaavailtu 116 miljoonan euron summa jää kuitenkin riittämättömäksi yliopistollisille sairaaloille määritettyihin tehtäviin nähden.

Lakiluonnos kokoaa kiitettävästi yhteen eri rahoituksen muodot, joilla yliopistollisten sairaaloiden tehtäviä rahoitetaan. Kaavailun 116 miljoonan euron lisäksi yliopistollisille sairaaloille korvataan opetustoiminnan järjestäminen (EVO) ja tutkimustoimintaa tuetaan VTR-rahalla, jota on onneksi hiukan pystytty kasvattamaan takavuosista. Lääketeollisuus on silti huolissaan, että viidelle yliopistolliselle sairaalalle varataan vain noin 240 miljoonaa euroa erityistehtävien järjestämiseen.

Tutkimusta tarvitaan tulevaisuuden entistä vaikuttavampien hoitojen kehittämisen lisäksi tärkeä siksi, että se kasvattaa myös terveydenhuollon ammattilaisten osaamista ja verkostoja. Ilman tutkimusta ei ole opetusta. Ilman korkeasti koulutettuja terveydenhuollon ammattilaisia meillä ei jatkossa synny riittävästi osaajia esimerkiksi vaativiin erikoissairaanhoidon tehtäviin.

Tutkimustyötä tehdään niin perusterveydenhuollossa kuin erikoissairaanhoidossa. Nyt ehdotettu yliopistosairaалalisä ohjataan vain niille hyvinvointialueille, joista löytyy yliopistollinen sairaala. Lääketeollisuus ry pitää kuitenkin tärkeänä, että kaikilla hyvinvointialueilla säilyy tutkimustoiminnan edellytykset kuten myös lausuttavana olevassa luonnoksessa todetaan. Rakenteiden ja rahoituksen tulisi tukea tätä tavoitetta.

Hyvinvointialueiden TKI-toiminnan vahvistaminen on edellytys kasvaville investoinneille

Lääketeollisuus investoi mittavasti tutkimustoimintaan ja Suomella on hyvät edellytykset kasvattaa esimerkiksi täällä tehtävien lääketutkimusten määrää. Yliopistolliset sairaalat ovat lääketeollisuuden tutkimustoiminnan kannalta keskeinen kivijalka ja investoimalla näiden sairaaloiden toimintaympäristöön rakennetaan Suomen kilpailukykyä tulevaisuudessa.

Yliopistosairaaloissa ylläpidetään tutkimustoiminnalle kriittistä infrastruktuuria, laboratorioiden ja laitteiden lisäksi mm. biopankkitoimintaa ja tietoaaltaita. Molemmat ovat tärkeitä tutkimuksen lisäksi hoitotyössä ja hyvä esimerkki siitä, miten hoitoa ja tutkimusta on yhä hankalampi erottaa toisistaan.

Lääketeollisuus ry katsoo, että erityisesti TKI-toiminta vaatii kykyä kehittää jatkuvasti tutkimusympäristöä niin biopankkien, ICT-järjestelmien, tietoaaltaiden kuin muun tutkimusinfrastruktuurin osalta. Ilman riittävää rahoitusta kehittämistoiminta vaarantuu. Samalla vaarantuu korkeasti koulutettujen osaajien saatavuus ja Suomeen saatavat tutkimushankkeet.

Ehdotettu yliopistosairaалalisä varmistanee tutkimustoiminnan jatkuvuuden mutta vaatii uudelleen tarkastelua, kun hyvinvointialueiden toiminta on saatu käyntiin.

Kiperässä taloustilanteessa Suomen on syytä panostaa kasvua tuoviin toimialoihin, joista terveysala on yksi. Ala tarjoaa yhä useammalle osaajalle töitä ja tuo Suomeen kansainvälisiä investointeja. Lääketeollisuuden tutkimustoiminta tapahtuu pääosin hyvinvointialueilla ja yliopistollisissa sairaaloissa.

Merkittävien muutosten keskellä terveysalan tulevaisuus vaatii uutta strategiaa, jolla määritetään kilpailukykyä vahvistavat toimet. Tutkimusta tukevat hyvinvointialueet rakentavat kilpailukykyistä Suomea, joka saa tutkimusinvestoinnit kasvuun. Uuden strategian lisäksi tarvitsemme määrätietoisien toimeenpanon, jossa kaikkia sidosryhmiä kuullaan.

Uuden strategian lisäksi tutkimuslainsäädännöt tulisi katsoa toimintaa tukeviksi, erityisen tärkeää olisi saada tarvittavat korjaukset toisilakiin.

Parhaimmillaan terveysalan tutkimustoiminta kehittää terveydenhuoltoa ja säästää yhteiskunnan kustannuksia. Hyvinvointialueiden tarjoama tutkimusympäristö on avainasemassa tavoitteen toteutumisessa.

Tamminen Nadia
Lääketeollisuus ry